

Demografia, Societat i Economia Urbana

Codi: 104526

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503743 Gestió de Ciutats Intel·ligents i Sostenibles	FB	1	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Francesc Muñoz Pradas

Correu electrònic: Francesc.Munoz@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Es garanteix l'ús del castellà i l'anglès en la comunicació bilateral amb els alumnes que ho requereixin

Prerequisits

Cap d'especial

Objectius

La matèria té com a objectiu principal proveir d'instruments per a la comprensió i l'anàlisi del procés d'urbanització contemporani des de la perspectiva de les interaccions entre demografia i economia. L'enfocament general del curs serà analític amb èmfasi en el domini de conceptes i mètodes relacionats amb la modelització dels fenòmens demogràfics i econòmics en el marc del creixement urbà.

Competències

- Analitzar i modelitzar les dinàmiques urbanes i territorials a partir d'instruments metodològics d'anàlisi qualitativa i quantitativa.
- Distingir i analitzar les polítiques governamentals i de gestió de les ciutats en els diferents camps del desenvolupament urbà, i dominar particularment metodologies de participació ciutadana.
- Identificar i interpretar els reptes socials, econòmics, tecnològics i de sostenibilitat que es plantegen en diferents àmbits com en urbanisme, infraestructures, mobilitat, economies urbanes, serveis i equipaments, diversitat cultural i desigualtats socials, recursos energètics i naturals, residus, etc.
- Identificar i utilitzar diferents fonts, models i bases de dades d'informació generada per l'activitat urbana, així com els seus principis de funcionament, polítiques d'accés i estàndards.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Treballar cooperativament en entorns complexos o incerts i amb recursos limitats, en un context multidisciplinari, assumint i respectant el rol dels diferents membres de l'equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar dinàmiques territorials a diverses escales.
2. Analitzar i comprendre processos socials i territorials.
3. Conèixer la problemàtica i les fonts per a l'estudi dels moviments urbans i les pràctiques ciutadanes.
4. Distingir les principals fonts i bases de dades per a l'estudi de la realitat urbana.
5. Identificar les principals línies interpretatives i d'anàlisi.
6. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
7. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
8. Treballar cooperativament en entorns complexos o incerts i amb recursos limitats, en un context multidisciplinari, assumint i respectant el rol dels diferents membres de l'equip.
9. Utilitzar fonts estadístiques, cartogràfiques, bibliogràfiques i normatives per a l'estudi de la realitat urbana.

Continguts

Els continguts de l'assignatura recollits en la Memòria general del Grau són els següents:

- Introducció a l'estudi dels sistemes i la morfologia urbana. Principals tendències del procés d'urbanització contemporània: l'expansió i integració de les xarxes urbanes, la dispersió de la urbanització i la difusió dels usos urbans sobre el territori.
- La població urbana. Processos de transició demogràfica a les societats contemporànies i la seva relació amb el procés d'urbanització. Conceptes bàsics relatius a l'estructura i components del creixement de la població (relació del moviment natural i les migracions amb el fenomen urbà).
- La ciutat com a ecosistema, assenyalant el seu caràcter heterotròfic i la seva relació amb el consum de recursos i energia.
- Economia urbana, des del punt de vista de la relació del procés d'urbanització amb la producció i distribució de béns i serveis. Dinàmiques d'industrialització i terciarització, pas dels processos de producció i consum fordistes als postfordistes.
- Societat urbana. Formes de vida i socialització, estructura dels grups socials, relacions i distribució sobre el territori, renda del sòl i fenomen de la segregació urbana.
- La ciutat com a espai de reproducció col·lectiva. Habitatge, serveis, mobilitat i transport.
- Govern urbà. Organització institucional (govern local, administracions metropolitanes, administracions sectorials, relació amb altres nivells de l'administració), polítiques urbanes i planejament.
- Innovacions tècniques i els projectes relatius a la ciutat i a la urbanització a la ciutat.

Específicament, en el curs 2021-2022 es treballarà el següent programa general. A inici del curs s'oferirà el programa detallat per sessions.

1. Introducció

2.Fonts estadístiques demogràfiques i socioeconòmiques

3.Principis d'anàlisi demogràfica

4.Creixement demogràfic i estructures de la població

5.Principis d'anàlisi econòmica urbana

6.Creixement econòmic urbà

Metodologia

El curs s'estructura a partir d'activitats formatives de tres tipus: les classes teòriques, les pràctiques de laboratori i les visites externes. Aquest conjunt d'activitats es duen a terme en tres nivells:

Activitats dirigides: classes teòriques (una sessió per setmana de dues hores) i sessions de pràctiques de laboratori (PAL) dirigides pel professor (una sessió per setmana d'una hora per a grups reduïts).

Activitats supervisades: seguiment de les pràctiques de laboratori (PAL), en aula d'informàtica o mitjançant tutoria presencial o virtual i realització de visites externes (VEXT) a institucions relacionades amb la producció i/o anàlisi d'informació demogràfica i socioeconòmica.

Activitats autònomes: finalització de les pràctiques, preparació de proves escrites, estudi de continguts teòrics i de lectures complementàries.

Les activitats dirigides i supervisades s'adaptarien a la docència virtual mitjançant Teams i altres recursos on line disponibles.

El professor destinarà aproximadament uns 15 minuts d'alguna classe a permetre que els estudiants puguin respondre a les enquestes d'avaluació de l'actuació docent i de l'avaluació de l'assignatura o mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques dirigides	25	1	2, 5, 6
Pràctiques en aula informàtica	21	0,84	1, 3, 4, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tutories individuals o petits grups	10	0,4	2, 9
Visites externes	12	0,48	3, 4, 7, 9
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació proves escrites	20	0,8	2, 5, 9
Lectures recomanades complementàries	20	0,8	2, 4, 5
Treball autònom pràctiques periòdiques	20	0,8	1, 2, 4, 5, 7, 9

Avaluació

-Dues proves objectives, 25% de la nota final cada prova, 50% de la nota final.

-Informe de sessions pràctiques (PAL) 30% de la nota final

-Informe de les Visites Externes (VEXT). 20% de la nota final

Totes les activitats avaluades seran puntuades entre 0 i 10 punts. Una activitat es considerarà no aprovada (suspens) si la seva qualificació és inferior a 5 punts.

La nota final de l'assignatura serà una mitjana ponderada de totes les activitats sotmeses a avaluació. L'assignatura es considerarà superada amb una nota mitjana igual o superior a 5.

El lliurament dels informes fora de termini serà qualificat com a "No presentat"

L'absència no justificada en una de les proves objectives serà qualificada com a "No presentat"

Procediment de revisió:

Totes les activitats avaluades seran susceptibles de revisió de les qualificacions. S'informarà via l'aula Moodle a l'estudiant de la data corresponent en cada cas. El procediment serà mitjançant correu electrònic. L'estudiant motivarà en el seu missatge la sol·licitud de revisió.

Els alumnes que només han realitzat una de les quatre activitats avaluades al llarg del curs (dues proves objectives i dos informes) seran qualificats com a "No evaluable".

Criteris de gènere: La teoria i les pràctiques del curs il·lustrarà, segons el cas, diferències socials i de gènere.

La revaluació consistirà en la realització d'un prova escrita. Per optar a la revaluació en la data anunciada per la coordinació docente de Grau caldrà obtenir una mitjana en el conjunt de l'assignatura inferior a 5 punts. En aquest cas, la nota obtinguda substituirà la corresponent a la més baixa de les activitats avaluades.

La copia o plagi de material, tant en el cas dels informes com de les proves objectives, serà sancionat amb la suspensió de l'assignatura

La Menció de "Matrícula d'Honor" podrà ser atorgada a alumnes que obtinguin una qualificació igual o superior a 9.00. El seu nombre no podrà excedir el cinc per cent dels alumnes matriculats en una matèria en el corresponent curs acadèmic, llevat que el nombre d'alumnes matriculats sigui inferior a 20, en aquest cas es podrà concedir una sola "Matrícula d'Honor"

Els estudiants repetidors no tenen un tractament diferenciat en la seva avaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Informe de sessions pràctiques (PAL)	30%	8	0,32	1, 4, 7, 8, 9
Informe de visites externes (VEXT)	20%	8	0,32	1, 4, 7, 8, 9
Primera prova objectiva	25%	3	0,12	2, 3, 5, 6, 9
Segona prova objectiva	25%	3	0,12	2, 3, 5, 6, 9

Bibliografia

CARMICHEL, Gordon A. 2016. *Fundamentals of Demographic Analysis: Concepts, Measures and Methods*. Springer International Publishing. Dordrecht.

SIEGEL, Jacob S., SWANSON, David. 2004. *The methods and materials of demography*. Elsevier. San Diego

PRESTON, Samuel H., HEUVELINE, Patrick. y GUILLOT, Michel. 2001. *Demography: Measuring and Modeling Population processes*. Blackwell Publishers.Oxford. (*)

LIVI BACCI, Massimo. 1993. *Introducción a la demografía*. Ariel. Barcelona (*)

O'SULLIVAN, Arthur 2019 *Urban Economics Ninth Edition* MacGraw Hill Education New York (*)

CAMAGNI, Roberto 2005 *Economía urbana* Antoni Bosch editor Barcelona

COE, Neil M; KELLY, Philip F..YEUNG ; Henry W.C . 2007. *Economic Geography A contemporary introduction* . Blackwell. Singapore

WHEELER James O; MULLER Peter O; THRALL Grant I; FIK, Thimoty J. 1998. *Economic Geography Third Edition*. John Wiley & Sons. New York.(*)

Bibliografia més rellevant

Programari

No hi ha programari específic